

Warszawa, 14 maja 2024 roku

Sprawa: Interpelacja nr 2579 w sprawie osób, które nabyły fundusze inwestycyjne
Znak sprawy: FN3.054.2.2024
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 2579 Pani Poseł Joanny Muchy w sprawie osób, które nabyły fundusze inwestycyjne (Inwestycje Selektywne FIZ AN, Vivante FIZ AN, Inwestycje Rolne FIZ AN oraz Lasy Polskie FIZ AN), w odniesieniu do pytań znajdujących się w zakresie właściwości Ministra Finansów, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień opartych na informacjach uzyskanych z Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF).

W związku z pytaniami nr 2 i 3 dotyczącymi środków jakie udało się odzyskać Polkom i Polakom w związku z inwestycjami w fundusze Inwestycje Selektywne FIZ AN, Vivante FIZ AN, Inwestycje Rolne FIZ AN oraz Lasy Polskie FIZ AN, dalej jako „Fundusze”, uprzejmie zauważam, że likwidatorem tych funduszy jest Raiffeisen Bank International AG (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce, dalej jako „Likwidator”. Zgodnie z § 11 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 czerwca 2005 r. w sprawie trybu likwidacji funduszy inwestycyjnych (Dz. U. poz. 963, z późn. zm.), dalej jako „rozporządzenie w sprawie likwidacji”, w przypadku gdy likwidacja funduszu trwa ponad 6 miesięcy, likwidator jest obowiązany do sporządzania i ogłaszania w sposób określony w statucie funduszu, informacji półrocznych o stanie likwidacji funduszu. Z przeprowadzonych przez UKNF analizy opublikowanych na stronie Likwidatora informacji półrocznych o stanie likwidacji Funduszy wynika, że w okresie od momentu rozpoczęcia likwidacji do 23 lutego 2024 r. w przypadku funduszy Vivante FIZ AN, Inwestycje Rolne FIZ AN oraz Lasy Polskie FIZ AN, a w przypadku funduszu Inwestycje Selektywne FIZ AN od momentu rozpoczęcia likwidacji do 20 lutego 2024 r., dokonano wykupu obligacji przez emitentów oraz sprzedaży aktywów Funduszy przez Likwidatora o następującej wartości:

- Inwestycje Rolne FIZ AN – 74 841 728 zł,
- Lasy Polskie FIZ AN – 69 309 890 zł,
- Vivante FIZ AN – 8 896 843 zł,

- Inwestycje Selektywne FIZ AN – 22 108 929 zł.
- Jednocześnie zgodnie z informacjami półrocznymi w ww. okresie z aktywów Funduszy zaspokojono roszczenia o następującej wartości:
- Inwestycje Rolne FIZ AN – 1 976 562 zł,
 - Lasy Polskie FIZ AN – 1 995 582 zł,
 - Vivante FIZ AN – 804 611 zł,
 - Inwestycje Selektywne FIZ AN – 1 629 734 zł.

Na wskazane powyżej daty kończące ostatnie okresy półroczne pozostały do zaspokojenia roszczenia wobec Funduszy o wartości:

- Inwestycje Rolne FIZ AN – 30 831 zł,
- Lasy Polskie FIZ AN – 1 030 666 zł,
- Vivante FIZ AN – 339 472 zł,
- Inwestycje Selektywne FIZ AN – 46 401 zł.

Zgodnie z art. 249 ust. 1 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 681, z późn. zm.), likwidacja funduszu inwestycyjnego polega na zbyciu jego aktywów, ściągnięciu należności funduszu, zaspokojeniu wierzycieli funduszu i umorzeniu jednostek uczestnictwa lub certyfikatów inwestycyjnych przez wypłatę uzyskanych środków pieniężnych uczestnikom funduszu, proporcjonalnie do liczby posiadanych przez nich jednostek uczestnictwa lub certyfikatów inwestycyjnych. Należy mieć na względzie, że wypłata uzyskanych środków, co do zasady, odbywa się po zbyciu aktywów Funduszy oraz zaspokojeniu wierzycieli Funduszy.

Zgodnie z opublikowanymi przez Likwidatora zawiadomieniami o przesunięciu terminu zakończenia likwidacji Funduszy, planowane terminy zakończenia procesu likwidacji funduszy Vivante FIZ AN, Inwestycje Rolne FIZ AN oraz Lasy Polskie FIZ AN to 23 sierpnia 2024 r., a w przypadku funduszu Inwestycje Selektywne FIZ AN to 20 sierpnia 2024 r. Zastrzec przy tym należy, że data planowanego zakończenia procesu likwidacji może zostać zmieniona, o czym Likwidator jest obowiązany poinformować w formie ogłoszenia na podstawie § 12 rozporządzenia w sprawie likwidacji.

Odnosząc się do pytania nr 3 dotyczącego wartości zwróconych klientom przez banki oferujące Fundusze środków pragnę wskazać, że zgodnie z informacjami uzyskanymi z UKNF Alior Bank S.A. zawarł porozumienia z częścią klientów, na mocy których dokonał odkupu certyfikatów. Część klientów nie była zainteresowana zawarciem porozumienia na proponowanych warunkach, z częścią klientów Bank nie był w stanie nawiązać żadnego kontaktu, a z niektórymi klientami prowadzone były rozmowy w ramach postępowania prowadzonego przez Rzecznika Finansowego. Część klientów skierowała swoje sprawy na drogę sądową. Wśród tych spraw znajdował się także pozew zbiorowy.

Jak zauważa UKNF w opublikowanym sprawozdaniu finansowym Alior Banku S.A. za 2023 r. zawarto informacje:

1. na dzień 31 grudnia 2023 r. Bank jest pozwanym w 162 sprawach z powództwa nabywców certyfikatów inwestycyjnych Funduszy o zapłatę (naprawienie szkody). Łączna wartość przedmiotu sporu w tych sprawach to 53,2 mln zł. Łączna kwota rezerwy na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosi 82,3 mln zł.

2. Bank jest pozwanym w jednej sprawie zbiorowej z powództwa osoby fizycznej – reprezentanta grupy 320 osób fizycznych i prawnych o ustalenie odpowiedzialności Banku za szkodę oraz w 4 sprawach indywidualnych o ustalenie odpowiedzialności Banku za szkodę. Wartość przedmiotu sporu powództwa zbiorowego wynosi ok. 103,9 mln zł, jednakże pozew zbiorowy zostały złożony w przedmiocie ustalenia odpowiedzialności (nie o zapłatę, czyli naprawienie szkody), w związku z tym Bank nie przewiduje wypływu środków pieniężnych z tytułu tego postępowania.

Z kolei w opublikowanym sprawozdaniu finansowym Banku Ochrony Środowiska S.A. za 2023 r. zawarto informacje, że na dzień 31 grudnia 2023 r. Bank był stroną pozwaną przez nabywców certyfikatów inwestycyjnych w 41 sprawach. Łączna wartość przedmiotu sporu wynosiła 18,01 mln zł. Bank na bieżąco monitoruje możliwości wykupu certyfikatów przez fundusze i aktualizuje ryzyko prawne Banku związane z negatywnymi rozstrzygnięciami sądowymi i koniecznością realizacji wyroków. Na tej podstawie została utworzona rezerwa w kwocie 9,5 mln zł.

Mając na uwadze pytanie nr 4 dotyczące wskazania instytucji, do których mogą się zwracać osoby poszkodowane w celu uzyskania aktualnych informacji i postanowień w przedmiotowej sprawie, zauważam, że jest to uzależnione od sposobu dochodzenia przez te osoby swoich roszczeń. W sprawach, które zwiły przed sądem będą to sądy powszechne, natomiast w prowadzonych przez Rzecznika Finansowego będzie to wskazany Rzecznik. Osoby takie mogą również śledzić informacje udostępniane przez Likwidatora.

W związku z pytaniem nr 5 dotyczącym kar nałożonych na podmioty sprzedające oraz pośredniczące w sprzedaży wskazanych w interpelacji funduszy inwestycyjnych wyjaśniam, że jak wynika z informacji otrzymanych z UKNF, Komisja Nadzoru Finansowego decyzją z 3 grudnia 2019 r. wydała ostateczną decyzję utrzymującą w mocy decyzję KNF z 6 sierpnia 2019 r. w przedmiocie nałożenia na Alior Bank S.A. z siedzibą w Warszawie kar pieniężnych za naruszenia ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, dalej: „ustawa o obrocie” oraz przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tej ustawy, tj.: (i) kary w wysokości 1 miliona złotych nałożonej za istotne naruszenia przepisów prawa w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 listopada 2015 r., oraz (ii) kary w wysokości 9 milionów złotych nałożonej za naruszenia przepisów prawa w brzmieniu obowiązującym przed dniem 21 kwietnia 2018 r.

Bank nie zgodził się z ww. rozstrzygnięciem KNF i złożył skargę do WSA w Warszawie. WSA w Warszawie wyrokiem z 17 czerwca 2020 r. uchylił decyzję KNF z 3 grudnia 2019 r. oraz poprzedzającą ją decyzję 6 września 2019 r. oraz umorzył postępowanie. Rozstrzygnięcie to podtrzymał NSA.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Jurand Drop

podsekretarz stanu